

við Óla Jacobsen

JÓGVAN CHRISTIANSEN · 4. PARTUR

POULA

EIN AV FYRSTU KVINNULIGU KOMMUNUPOLITIKARUM

Í MYKINESI VÓRU NÓGVAR FRÁSAGNIR UM, AT MANGT VAR MILLUM
HIMMAL OG JØRÐ. LEIÐIN GEKK ÚR MYKINESI AFTUR TIL KOLLAFFJARÐAR,
HAR POULA FÓR AT GERA UM SEG Í KOMMUNUPOLITIKKI

Eg giftist í 1952 við Poul. Hon var dóttir Hansinu og Marius Frederik Joensen í Kollafirði. Hansina hefur røtur í Barbustovu í Syðrugøtu. Pápi hennara var Mikkel Mikkelsen og mamman var Katrina, sum var ættað úr Kúluni á Toftum. Tey komu at búgva sínar seinastu dagar í Kollafirði hjá Hansinu. Poula var ofta og ferðaðist í Syðrugøtu. Har átti hon nógva ætt. Hon fekk systkini Odmar, Petra, Hanna, Jóna og Kala.

Poula lærði til sjúkrasystir, men tá hon gjørdist við barn, lá illa fyri at halda áfram í hesum yrkinum. Tá ið vit seinni fluttu til Mykinesar vóru tó onkuntið boð eftir henni sum at binda um sár ella taka rusk úr eyganum.

Hin heimurin í Mykinesi

Sum aðrastaðni var eisini í Mykinesi meira millum himmal og jørð, enn vit duga at skilja. Nógvar av hesum frásøgnum eru savnaðar bókarøðini Hin Heimurin hjá Peter J. Sigvardsen. Her hefur Jógván eisini givið sítt íkast, so tað kann vera hóskaði her at endurgeva hansara frásagnir úr Mykinesi:

Riggaði til grind uttan grindaboð. Ein dagin sóu Mykinesmenn, at tann gamli Handanábóndin bar grindareiðskap oman í fjørana. Teir undraðust stórliga á hetta og skundaðu sær oman á Berg at hyggja út á sjógv. Men grind var onga staðni at síggja har á leiðini. Onkur helt tá fyri, at nú var býtta lagið á bóndanum.

Aðrir skundaðu sær til hansara at spyrja, hví hann bar grindareiðskap oman í fjørana?

“Jú,” svaraði hann “tað verða grindaboð um eina løtu.” Og so var, sum Handanábóndin segði. Grindaboð komu, bátar vóru drignir av lunn og Mykinesmenn fóru í grind.

Hamarin sum hvarv. Einaferð vóru Mykinesmenn og gjørdur eitt ból inni á Gosdali. Tá bar so á, at ein teirra misti hamaran burtur, og var hann ongastaðni at finna. Teir gjørdur so bólið liðugt. Men tá ið teir skuldu fara til hús, lá hamarin púra vísur á einum steini tætt har íhjá.

Mykinesgentur komnar út í Hólm í føðingardag hjá Maluni. Ja, nógv er broytt

Handanástovubóndin segði fyri teimum, at ein gamal maður í bygdini hevði sitið á hamarinum allan dagin, og tá ið teir komu til hús, lá hesin gamli maðurin deyður í seingini. Huldufólkini ávaraðu um regn í hoyna. Uppi á Grótvølum vóru altíð nógv huldufólk. Hildið varð, at tey búðu í einum hamraskapils har í nánd.

So var tað ein terradag í hoyna, at mykinesfólk vóru farin heim til døgurða. Men tann gamli Handanábóndin segði, at hann fór ikki heim til døgurða men ætlaði sær at vera verandi í hoynum.

Mykinesfólk skiltu einki av hesum, tí tað var brenniterri, ikki skýggj á luftini, og tí høvdu øll rivið niður og rist út hesa lognarløtu.

Men Handaábóndin dugdi meira enn at mata seg, tí hini høvdu neyvan sett seg við døgurðaborðið, tá kom ein frekur ælingur, og alt hitt hoyggið hjá Mykinesfólki lá á bliki.

Men Handanábóndin fekk alt sitt hoygg saman í turrum. Onkur vildi eisini vera við, at hann var so væl við teir fornisku, og teir eisini høvdu rætt honum eina hond hesa lötuna.

Seinni spurdu tey hann, hvussu hann visti, at regn skuldi koma.

“Jú,” svaraði hann, “tað skal eg siga tykk-

um so væl, at koma huldufólkini út fyri dyr at hoyggja, og tey tá venda inn aftur, so grettir ikki, at tað fer at regna. Og tað var júst hetta, sum hendi í morgun. Tey tustu út fyri dyr, hugdu seg íkring, men skundaðu sær inn aftur í heyggin. Tí dæmði mær ikki at fara úr hoynum.”

Prátaði við deyða pápan

Niklas, sum vaks upp í Handanástovu, segði fyri mær, at einaferð segði Handaábóndin við seg, at pápi hansara var deyður. Tá var telefonin ikki komin. Niklas var sjálvandi sera illa við at fáa deyðsboð av pápa sínum.

Men Handanábóndin segði tá við hann, at hann skuldi sleppa at tosa við hann, um hann ynskti tað.

Teir fóru so útum, og teir tosaðu við deyða pápan í myrkrinum.

Heim til Kollafjarðar

Malan gekk í skúla í Mykinesi í 3½ ár, og hetta var sera óhøgligt og trupult. Skjótt skuldi Kristina í skúla, og tað fór ikki at vera minni trupult. MEN ein onnur orsök, sum gjørdi, at vit vildu flyta var, at Malan hevði havt blindtarmsbetendils. Tað var ódnarveður, men ein einasti lítill glotti gjørdi, at hon slapp av oynni og undir læknahond. Har kundi verið galin

endi. Hetta gav eina ávaring um, hvussu vandamikið tað kundi vera at búgva á eini slíkari oyggj.

Út at sigla

Eg fór út at sigla við danska skipinum Birgitte Cord. Høvuðsfarmurin var at sigla VW bilar úr Týsklandi til USA, og farmurin heim aftur var fódur.

Tá var tað ikki sum nú, at vera burtur seks vikur. Eg var burtur í 17 mánaðir. Hetta var í hvussu er ein stórir munur á tí at sigla við føroyskum skipum. Umframt hetta vóru samskiptismøguleikarnir heim til hús sera avmarkaðir.

Tá ið eg hevði verið burtur í 12 mánaðir kom Poula at vitja. Hon fór niður til Hamburg við Karin K og hagani til Bremen, har hon visti, at vit skuldu ligið.

Her var hon meira enn heppin. Vit skuldu eftir ætlan havt verið á veg til Amerika, tá ið hon kom fram. Men vit vóru seinkað av teirri orsök, at tað gekk so illa at landa lastina av soyamjøl, sum vit høvdu heim við. Tí eydnaðist Poulu at koma fram, áðrenn vit fóru avstað aftur, hesa ferð til Canada.

Men Poula kom við, og hon fekk tiskil roynt sjólívið. Men á veg heim aftur komu vit í eitt satt óveður, har vit eisini fingur ein ógvusligan sjógv. Tá ið vit komu heim vísti tað seg, at skipið var illa farið. Tí kundi støðan hjá okkum blivið nógv verri, um illa vildi til.

Endaði í landsfjósinum

Komin aftur til Kollafjarðar hitti eg Hans Biskupstøð, sum arbeiddi hjá landsverkfrøðinginum. Vit kendust úr Klaksvík. Hann spurdi meg, um eg hevði hug at koma á verkstaðið hjá teimum at arbeiða. Hetta helt eg vera áhugavert og tók av. Har var eg tilsams í 26 ár.

Tann gamli verkstaðurin var í gomlu sildaljubrikkin hjá Gunnari Holm Jacobsen í Kollafirði. Har var eg í 14 ár. Seinni varð flutt í grótbrotið norðan fyri Kollafjørð. Har var eg í 12 ár, til eg fór frá fyrri aldur.